

27. nov 2007 kl. 11:32

Nyt forslag: Flyt Tivoli til Ørestad

SLA Arkitekter foreslår at flytte forlystelseshaven ud af byen for at gøre plads til en grøn oase i Metropolzonen.

Af [Joakim Grundahl](#)

Det kræver radikale løsninger at sætte handling bag de politiske visioner om at gøre København til verdens førende klimaby.

Under det københavnske værtskab for FN's Klimakonference i 2009 vil Ritt Bjerregaard tage det første spadestik i byens nye grønne byområde, Metropolparken.

Den vil brede sig ud over 90.000 kvadratmeter mellem Rådhuspladsen og Hovedbanegården på det areal, der er frigjort, efter at Tivoli er flyttet ud i Ørestad.

Bregner på Tivoli-grund

Sådan ser fremtiden ud ifølge SLA Arkitekter, der netop har fyret op under debatten om Københavns Metropolzone med et yderst kontroversielt forslag, der lægger op til en revolution inden for byplanlægningen.

Tegnestuen vil rykke den 164 år gamle forlystelseshave op med rode og plante den i Ørestad, hvor den med sine 4,5 millioner årlige besøgende skal generere mere byliv. Og i tomrummet efter Tivoli vil arkitekterne etablere en kæmpepark med 3.000 træer, bregnebund, fuglesang og et mangfoldigt byliv med picnic, motion og shopping.

Hvad der kan lyde som et provokativt debatindslag, er ifølge tegnestuen et forsøg på at imødekomme politikernes visioner for Metropolzonen i Københavns centrum.

Skovbund fremfor granit

»Først fremmest er Metropolparken et billede på en realisering af det politiske udsagn om, at vi skal være verdens førende by på bæredygtig byudvikling«, siger arkitekt, adjungeret professor ved Københavns Universitet og kreativ direktør for SLA Arkitekter Stig L. Andersson.

I forbindelse med Metropolparken skal trafikken på H.C. Andersens Boulevard graves ned i tunneler og erstattes af grønne områder, der vil strække sig helt op til Rådhuspladsen.

»Hvis vi planter 3-4.000 træer, vil det medvirke til en markant reduktion af CO₂, og ved at have græs og skovbund i stedet for granitbelægning kan man komme af med regnvand og undgå store kloakeringsproblemer. Man kan forvandle hele området til et selvstændigt økosystem«.

Bydel under jorden

Den grønne park er kun halvdelen af projektet, for SLA Arkitekter vil også bygge en

underjordisk bydel i to etager under parken.

Ved at bygge ned i jorden i stedet for højhuse undgår man vindturbulens, og bæredygtigheden styrkes blandt andet ved at akkumulere bygningernes driftsvarme i den omgivende jord. Derudover vil en nedsunken by være en rentabel forretning, der vil lokke investorer til.

»Økonomisk ville man få den fordel at have en bebyggelsesprocent på 150, hvis man bygger under terræn og i to etager. Der bliver plads til en mangfoldighed af funktioner, der vil være integreret i det grønne, så man på én gang kan generere shopping og fitness, skabe sundhed og bedre klima og få cyklister og gående til at bevæge sig mellem træerne«, siger Stig L. Andersson.

Det handler ikke om højhuse, men om mere byliv i gadeniveau, hvis man vil skabe en moderne metropol, mener SLA Arkitekter.

»Vi går imod signalet om Metropolzonen, der udtrykker manges ønske om et københavnsk Manhattan, hvor man skal bygge endnu mere i området. Det er gammeldags, og man skal tværtimod fjerne så meget byggeri som muligt og lave mere byrum. Det centrale er at skabe stor gennemstrømning af mennesker i området«.

Det er denne gennemstrømning af byliv, Tivoli med sine lukkede porte står i vejen for.

Tivoli må væk

Problemet med Tivoli er ifølge Stig L. Andersson, at det som et kommercielt foretagende, der kræver entré, lukker sig af for resten af området.

»Tivoli står i vejen for en byudvikling i Metropolzonen. Det er fuldstændig lukket af og har ingen berøring med Metropolzonen. Det er et af de mest kedsommelige steder i København, for haven ligner en dårlig skurvognsby, når man kigger på facaden. Hele området er bare et trafikområde med 70.000 biler i døgnet på H.C. Andersens Boulevard, der skaber en enorm partikelforurening«.

Mere sundhed og idræt

Stig L. Andersson hævder, at Tivoli efterhånden er blevet så stærkt et brand, at haven ikke kræver en bestemt lokalitet.

»Tivoli har i en lang årrække arbejdet på at blive et brand, som kan sælges i omverdenen. Og det er lykkedes. I øjeblikket er de i New York for at hjælpe med at udvikle Coney Island, og derfor foreslår vi, at Tivoli bliver brugt på samme måde i Ørestad. Som en katalysator for udviklingen i den nye bydel. Og man skal tænke på, at Tivolis nuværende placering kun er midlertidig. Det har aldrig været tanken, at haven skulle ligge der som en permanent løsning«.

Men har Tivoli ikke udviklet sig til at være en fast bestanddel af bykernens identitet?

»Når politikerne i dag taler om, hvad der er vigtigt for København, så spiller Tivoli ikke en rolle. Det gør derimod faktorer som klima, forureningsbekæmpelse, byliv, sundhed og

idræt. Og for at få plads til det i Metropolzonen må der ryddes noget. Jeg er selv opvokset med Tivoli og Den Lille Havfrue, men vikingskibene er jo også forsvundet fra havnen, fordi det ikke mere er dem, vi sejler med til Sverige».

København i den grønne førertrøje

Stig L. Andersson tilhører en voksende grøn bevægelse blandt ledende internationale byplanlæggere og arkitekter, der fokuserer på bæredygtige og klimaforbedrende løsninger.

Med Metropolparken mener han, at København kan brande sig selv globalt som førende by inden for bæredygtig og klimabevidst byudvikling. Og det er en branding, som også miljø- og teknikborgmester Klaus Bondam (R) har efterlyst i udspillet Miljømetropolen, der netop kræver radikale tiltag, ambitiøse visioner og handlekraft for at gøre København til verdens miljømetropol i år 2015.

Men det er svært i København, mener Stig L. Andersson, der anklager byplanlægningsdebatten for at lide af »bevaringsforstoppelse«.

»Vi oplever en enorm modstand mod nye tiltag i byen, og det, der sejrer hver gang, er, at man foretrækker at bevare tingene, som de er. Men det er ikke muligt, hvis man samtidig vil i førertrøjen med de tiltag, som politikerne melder ud med. Så må der ske noget, og jeg tror, man skal starte meget radikalt for vitterligt at sætte trumf bag det politiske udsagn«.

Gevinst for Tivoli

Og et grønt åndehul som Metropolparken er slet ikke nok. Forslaget er ment som et eksemplarisk projekt, der skal danne præcedens for hele den måde, vi udvikler byer på i fremtiden. Det handler om at tage et globalt ansvar, hver gang man lægger en ny mursten.

Derfor er Tivolis omkransning af dansk historie en hæmsko i et byområde, der skal være åbent og række ud mod verden, mener man hos SLA Arkitekter.

Selv om tegnestuen ikke har beregnet en slutpris for det ambitiøse projekt, er Stig L. Andersson overbevist om, at det er en økonomisk realistisk opgave.

»Hvis man frigiver et område med en bebyggelsesprocent på 150 i en centralt beliggende zone, bliver det ikke et problem at finde investorer. Og en del af finansieringen kommer af sig selv med de stigende ejendomspriser på grund af øget herlighedsværdi. Desuden er der et enormt brand i at investere penge i økobevidst og bæredygtig byudvikling, hvilket er det mest hotte internationalt for øjeblikket. I New York bygger man højhuse med bæredygtige tiltag, der forøger lejen på et kontorlokale med 7-10 procent, og det står folk i kø for at betale. Det er en brøkdel af forøgelse i lejen i forhold til den brandingværdi, det har«.

Stig L. Andersson forestiller sig også en økonomisk gevinst for Tivoli, der kunne få en stor indtægt for grunden og videreudvikle sit brand i Ørestaden. Derfor har han inviteret Tivolis direktør, Lars Liebst, ud til SLA Arkitekter for at vise ham modellen for

Metropolparken.

Men Lars Liebst behøver ikke megen betænkningstid.

»Herinde er vi slet ikke interesserede i at give os ud i sådan et eksperiment. Heller ikke for økonomisk vindings skyld. Vi ligger godt, hvor vi har ligget siden 1843, og det agter vi at blive ved med. Vi er ikke angste for at udvikle os, men det skal ske i respekt for den historie, vi har. At flytte Tivoli ville være at smide arvesølvet ud. Placeringen er vores nerve«, siger Lars Liebst.

Om Metropolzonen

I august 2006 præsenterede overborgmester Ritt Bjerregaard og miljø- og teknikborgmester Klaus Bondam deres udspil om en ny helhedsplan for den københavnske bydel mellem havnen, Rådhuset, Tivoli og Hovedbanegården.

Området, som de døbte Metropolzonen, skal forvandles til et internationalt centrum med klimabevidst bæredygtighed og et mangfoldigt byliv, der skal brande København globalt som en førende moderne metropol.

Fem tværfaglige grupper blev udvalgt til at udvikle hver sit bud, og i kommunens budget for 2008 har man afsat 68 mio. kroner til den videre udvikling.

På Axeltorv åbner på torsdag kl. 16 en udstilling, hvor man kan se nye initiativer inden for Metropolzonen.

Printet fra www.ibyen.dk tirsdag 4. dec 2007

Ophavsretten tilhører Politiken. Informationerne må alene anvendes til egen, ikke-kommerciel brug.

Artiklen kan findes på adressen: <http://ibyen.dk/gadeplan/article439444.ece>